

ስርዓተ ትምህርቲ ኣብ ካንቶን ኣርጋው

ሓበሬታ ንወለዲ ትግሪኛ (Tigrinya)

DEPARTEMENT
BILDUNG, KULTUR UND SPORT
Abteilung Volksschule

ሓበሬታ ንወለዲ

Departement
Bildung, Kultur und Sport
Abteilung Volksschule
Bachstrasse 15
5001 Aarau

Tel. 062 835 21 00

E-Mail: volksschule@ag.ch
www.ag.ch/volksschule

ስእልታት:

fotolia
Kanton Aargau

መሰል ደራሲ:

© 2016 Kanton Aargau

መቅደም/መእተዊ

አብዚ መጽሔት'ዚ ቀሪቡ ዘሎ፡ ብዛዕባ ኣብ ካንቶን ኣርጋው ዘሎ ሜላ ኣገባብ ትምህርቲ፡ ኣገደስቲ ሓበሬታታት ክንህበኩም ንፈቱ፡ ኣፍልጦ ናይዚ ሓበሬታዚ ደቅኩም ኣብ ምጅማር ትምህርቲ ንትምህርቲ ዘድልዮም ኩሎ ምድላዎትን፡ ስነ-ኣእምሮኣዊ ምቅርራብን ብዝግባእ ንክዳለውሉ ይሕግዝ።

ድሕር ሓጺር ጠመተ ኣብ ትሕተ-ቅርጺ ናይ ካንቶን ኣርጋው ህዝባዊ ቤት ትምህርቲ፡ ነቲ ቤት ትምህርቲ ኣቑምምዎ ዘለዉ ቀንዲ መሰረታዊያን ረጅሙታት ክንገልጽ ኢና፡ ከም መዛረቢ ነጥብታት፡ ዝተፈላለዩ ናይ ትምህርቲ ደረጃታት፡ ናይ ትምህርቲ ዓይነት፡ ተወሳኪ ኣብ ትምህርቲ ዝጥለቡ ስጉምታት ወይ ምርጫታት፡ ምስ ንጥፈታት ትምህርቲ ዝኸዱ ናይ ምኽሪ ትካላት፡ ምስ ሞያዊ ስልጠና ዝኸዱ ቀረባት ሞያዊ ትምህርቲ፡ ከምኡውን ናብ ዝለዓለ ደረጃ ትምህርቲ ዝኸዱ መደባት ትምህርቲ ብዝርዝር ተገሊጾም ኣለዉ።

ኣብ ምዕባት ትምህርታዊ ወፍሪ ንምምዕባል ክኢላዊ ዓቕሚ ሰብ፡ ሓደ ኣገዳሲ ነጥቢ፡ ብኩሉ ወገን ልዑል ተደላይነት ዘለዎ፡ ናይ ወለዲን ኣካላት ቤት ትምህርቲን ተሓባቢርካ ብጥምረት ምስራሕ ኢዩ፡ እዚ ሓደ ርእሱ ዝኸኣለ ምዕራፍ ሒዙ ይርከብ።

ኣብ መወዳእታ ናይ ነፍሲ ወከፍ ምዕራፍት ናይዚ ጽሑፍ'ዚ፡ መወከሲ ኣድራሻ፡ ቁጽሪ ተለፎን፡ ኣድራሻ ኢንተርኔት ተጠቒሱ ይርከብ፡ ተወሳኺ ሓበሬታ፡ ኣብ መዓልቲ ወለዲ፡ ንወለዲ ዝዝርጋሕ ሓበሬታን መምርሒን ክትወሱ ይከኣል፡ ደቅኹም ናብ መዋእለ ሕጻናት፡ ወይ ናብ ሓደ ቤት ትምህርቲ ኣብ ዝምድብሉ ወይ ዝውዝዕሉ ግዜ፡ ውልቃዊ ሕቶታት ወይ ጠለባት ምስዝህልወኩም፡ ብቐጥታ ንመምህራን ወይ ሓለፍቲ ናይ'ቲ ቤት ትምህርቲ ተወከሱ።

ብምቕጻል፡ ንደቅኹም ጽቡቕ ምጅማር ትምህርቲ ኣብ ካንቶን ኣርጋው ንምነየሎም፡

ክፍሊ ትምህርቲ፡ ባህልን ስፖርትን

ጨንፈር ህዝባዊ ትምህርቲ

ሓፈሻዊ ቆላሕታ ወይ መግለጺ (Volksschule) /ህዝባዊ ቤት ትምህርት/ ኣብ ካንቶን ኣርጋው

ኣብ ካንቶን ኣርጋው ዝነበሩ ኩሎም ቆልዑትን መንእሰያትን፡ ትምህርቲ ክመሃሩን ክከታተሉን ሓዲ መሰረታዊ ግዴታ ኣይኮንዎን እዩ፡ እዚ መሰረታዊ ትምህርቲ ን 11 ዓመት ይጸንሕ/ይቐጽል፡ እዚ ሕጻን 4 ዓመት ምስ መልኡ፡ ኩሉ ግዜ ኣብ ካልኣይቲ ሰነይ ናይ ወርሒ ነሃሰ ይጅምር፡

ግዴታዊ ናይ ትምህርቲ ግዜ፡

እዚ መሰረታዊ ግዴታ ናይ ትምህርቲ ግዜ፡ ኣብ ሰለስተ ደረጃታት ይኸፈል፡

- ክልተ ዓመት ዝጸንሕ መዋእለ ሕጻናት/ Kindergarten /
- ሽዱሽተ ዓመት ዝጸንሕ መባእታ ደረጃ ትምህርቲ/ Primarschule /
- ሰለስተ ዓመት ዝጸንሕ ላዕለዊ ደረጃ ትምህርቲ/ Oberstufe /፡ እዚ ከምዓይነት ትምህርቲ፡ ስሩዕ ማእከላይ ደረጃ ትምህርቲ / Realschule /፡ ካልኣይ ደረጃ ትምህርቲ/ Sekundarschule /፡ ናይ ወረዳ ደረጃ ትምህርቲ/ Bezirksschule / ተባሂሉ፡ ኣብ ሰለስተ ደምቀል፡

ኣብ ርእሲ እዞም ኣብ ላዕሊ ዝተጠቐሱ ዓይነት ትምህርቲ፡ ንቆልዑት ከከም ዝምባሌኦምን ጠለባቶምን ዝኣንፈተ፡ ናብ ድልዎቶምን ዓቕሞምን ንክምርሑ ዝሕግዙ ዝተፈለሉ መልክዕ ዝሓዙ ከም ንእሽቶይ ክፍሊ / Kleinklasse ወይ መሳለዩ/ Einschulungsklasse / ዝበሃሉ ዓይነት ትምህርቲ ይጠቐሉ፡ ዝርዝር መግለጺ ናይዞም ዓይነት ትምህርቲ፡ዚኣቶም ኣብ ትሕዝቶ ናይ መባእታ ደረጃ ትምህርትን ኣብ ላዕለዊ ካልኣይ ደረጃ ትምህርትን (Primarschule und Oberstufe [Sekundarstufe]) ኣንብቡ።

ፍሉይ ትምህርታዊ ኣገልግሎት

ብባህሪያዊ ተፈጥሮኦም ወይ ብሓደጋ ኣካለ ስንክልና ንዘለዎም ቆልዑት ወይ መንእሰያት ኣብ ቤት ትምህርቲ ብፍሉይ ቆላሕታ ይሕገዙ፡ ነዚ ዝምልከት ፍሉይ ትምህርታዊ ደገፍን ምኹስኳን፡ ምስ ኩነታቶም ብዝሰማማዕ ጥበብ ስነ ትምህርቲን ብውሁድ ኣገባብ ምስ ስሩዕ ትምህርቲ ወይ ኣብ ንኣሽቱ ክፍልታት ብምምዳብ ዕውታት ከምዝኾኑ ይግበር፡

ፈጆራላዊ ስርዓተ-ትምህርት

አብ ስዊዘርላንድ፡ ሜላ አገባብ ትምህርታዊ ስልጥና ኣብ ፈጆራላዊ ስርዓት ዝተመስረተ ኢዩ፡ ነብሲ ወከፍ ካንቶን ነናይ ዝሓለፈ ርእሰን ኣመሃሪ ሜላ ኣለወን፡ ካንቶን ናይ ትምህርታዊ ምኽትላት ምህናጽን ቆልዑትን መንእሰያትን ዝለዓለ ሓላፍነት ዝስከም ኮይኑ ስርዓተ ትምህርቲን ሕግታቱን ይሕንጽጽን ተግባራዊነቶም ይከታተልን፡ ምምሕዳር ከባቢ (ገማይንደ) ከኣ ኩሉ ኣካይዳን ጸጥታን ስነ-ስርዓትን ይሕሉ፡፡

እዚ ዝሰጠሉ ስእላዊ መግለጺ፡ ሓፊሻዊ ጦብላሕታ ወይ ሓበሬታ ብዛዕባ ኣቐውማ ሕጋዊ ወይ ግዴታዊ ትምህርቲ ናይ ካንቶን ኣርጋው ይሕብር፡ እዚ ስእላዊ መግለጺ ያዚ ካብ ታሕቲ ጀሚሩ፡ ብዛዕባ ምጅማር ትምህርቲ፡ ከሳብ ላዕሊ ብዛዕባ ምዝዝም ትምህርቲ ይሕብር፡፡

WJ: Werkjahr: ንትሕቲ ዕድመ መንእሰያት ካብ ንእሽቶይ ክፍሊ ደረጃ ትምህርቲን ካብ ወግዳዊ/ስሩዕ ደረጃ ትምህርቲ ንዝመጽኡ ይወሃብ፡፡

BWJ: Berufswahljahr: ንትሕቲ ዕድመ መንእሰያት ካብ ስሩዕ/ወግዳዊ ደረጃ ትምህርቲ ንዝመጽኡ ይወሃብ፡፡

IBK: Integrations- und Berufsfindungsklasse: መበል 11. ክፍሊ ንትሕቲ ዕድመ መንእሰያት እንተ በዝሓ 2 ዓመት ኣብ ስዊስ ንዝተቐመጡ፡ ካብ መብቆላዊ ዓዶም ወይ ሃገርም ስሩዕ/ግብኡኡ መባእታዊ ትምህርቲ ንዝወድኡ ዝወሃብ ኢዩ፡፡

አገዳሲ ሓብሬታ ብዛዕባ ህዝባዊ ቤት ትምህርቲ ኣብ ካንቶን ኣርጋው

መንበሪ ገዛ ሓድሻ ምስትቅይሩ/ራ፡ ዉሉድኩም ኣበዮናይ ቤት ትምህርቲ ከተመዝግብዎም ከምዘለኩም ሓብሬታ ንምርካብ፡ ኣብቲ ኣቲኹምዎ ዘለኹም ምምሕዳር ከባቢ ኣብ ቤት ጽሕፈት ኬድኩም ኩሉ ዘድሊ መምርሒ ተወከሱ፡ ኣብቲ ቤት ጽሕፈት ዝርከብ ሓላፊ ቤት ትምህርቲ እውን ብቐጥታ ከትውከስዎ ትኽእሉ፡

ሓፈሻዊ ሓብሬታ

ኣብ ኩሉ ሃገራዊ ቤት ትምህርታት ስሩዕ ግዴታዊ ትምህርቲ ንኩሉ ነባሪ ናይቲ ከባቢ ብነጻ ይወሃብ፡ እቲ ምምሕዳር ከባቢ ንኣብቲ ከባቢ ዝነበሩን ናብ ትምህርቲ ዝኣኸሉን ቆልዑት ተመሃሮ ኩሉ ንትምህርቲ ዘድሊ መሳርሒ ትምህርቲ ብነጻ ይቐርብን ይህብን፡ ኩሉ ሕዝባዊ ቤት ትምህርቲ ንኩሉ ሃይማኖት ብማዕረ ይርእዮምን የኸብሮምን፡ ንኩሉ ዝኣምንን ዘይኣምንን ሰብ ወይ ተመሃራይ ብመሰረት ዓንቀጻት ሕገ/መምርሒ መንግስቲ መሰሎም ዝተሓለወ ኢዩ፡ ደቂ ተባዕትዮን ደቂ ኣንስትዮን ብሓንሳብ ይመሃሩ፡ ሓደ ዓይነት ትምህርቲ ከኣ ይወሃቦም፡

ሰብ መዚ/ ሰበ-ስልጣን ትምህርቲ

ኣብ ካንቶን ኣርጋው፡ ስርዓተ ትምህርቲን፡ ስልጠና ትምህርቲን፡ ብክፍሊ ስልጠና ትምህርቲ፡ ባህልን ስፖርቲን/Departement Bildung, Kultur und Sport (BKS)/ ይምራሕ/ይምእዘዝ፡

ኣብ ነብሲ ወከፍ ምምሕዳር ከባቢ፡ ሓለፍቲ ቤት ትምህርቲን ወሃብቲ ኣገልግሎት ትምህርቲን፡ ሓላፍነት ናይተን ኣብቲ ከባቢ ዘለዎ ትካላት ትምህርቲምሉእ ሓላፍነት ይስከሙ፡ ወሃብቲ ኣገልግሎት ቤት ትምህርቲ፡ ብድምጺ ህዝቢ ነበርቲ ናይቲ ምምሕዳር ከባቢ ይምረጹ፡ ሓላፊ/መራሒ ትምህርቲን ስልጠናን ናይቲ ከባቢ ከኣ ሓደ ካብቶም ወሃብቲ ኣገልግሎት ኮይኑ ብድምጺ ናይቶም ወሃብቲ ኣገልግሎት ይምረጹን ሓላፍነት ይስከምን፡

ምስክር ወረቆትን ምሕላፍ ደረጃ ትምህርቲን

ኣብ መዋእለ ሕጻናት፡ ወለዲ ናይ ደቆም ዕብየትን ምዕባለን ዝግምግም ቅጥዒ፡ ኣብ መወእሊታ ናይቲ ዓመተ-ትምህርቲ ከም ምስክር ወረቆት ይወሃቦም።

ኣብ ቀዳማይ ክፍሊ ናይ መባእታ ደረጃ ትምህርቲን ኣብ ትሑት ደረጃ ትምህርቲ/ መሳለዩ ትምህርቲ/ ንዝመሃሩ ቆልዑት፡ ኣብ ፍርቂ ዓመት/ መንፈቕ፡ ከም ግዝያዊ ጸብጻብ፡ ንጥፊታቶን ዕብየቶምን ዝገልጽ ምስክር ወረቆት፡ ኣብ መወዳእታ ዓመት ከኣ ናይ ቃልን ጽሑፍን ምስክር ወረቆት ይወሃቦም።

ካብ 2ይ ክፍሊ ናይ መባእታ ደረጃ ትምህርቲ ከሳብ 3ይ ዓመት ናይ ላዕለዋይ ደረጃ ትምህርቲ፡ ኩሎም ተመሃሮ ኣብ መወዳእታ ፍርቂ ዓመት/መንፈቕ፡ ግዝያዊ ጸብጻም ግምገማ ንጥፊታትን ዕብየትን ብቐዳማዎም ዝእንፍት ነጥብታት፡ ከምኡ ውን ኣብ መወዳእታ ናይቲ ዓመት-ትምህርቲ፡ ናይቲ ዓመት ምሉእ ነጥብታት ዝሓዘ ምስክር ወረቆት ይወሃቦም።

እቲ ዝበለጸ ወይ ዝለዓለ ነጥቢ፡ 6 ኢዩ፡ እቲ ዝተሓተ/ዝሓመቐ ነጥቢ ከኣ 1 ኢዩ።

ዝርዝራዊ ሓበሬታ ናይ ሓደ ተመሃራይ፡ ንጥፊታት ተሳትፎኡ ኣብ ትምህርቲን፡ ገምጋማዊ ፍርዲ ነጥብታቱን፡ ኣብ መጽሔት “ ፍርዲ ወይ ግምገማ ንጥፊታትን ምሕላፍ ትምህርቲን ኣብ ህዝባዊ ቤት ትምህርቲ ካንቶን ኦርጋው/ “Leistungsbeurteilung und Promotionen an der Volksschule Aargau“ ብስፊሑ ተገሊጹ ይርከብ።

Weitere Informationen: www.ag.ch/leistungsbeurteilung-volksschule

ስሩዕ ምብጻሕ/ምክትታል ትምህርቲ

ወለዲ ወይ ወኪል ወለዲ፡ ቆልዑት ብስሩዕ ትምህርቲ መዓልታዊ ንክወፍሩ/ክሳተፉ፡ ናብ ቤት ትምህርቲ ከሰድዎም ይግደዱ፡ ነብሲ ወከፍ ነዚ ሓላፍነት ወሲዱ ንደቂ ወይ ውሉዱ ናብ ቤት ትምህርቲ ምስዘይሰደም፡ ወይ ብዘይ ምኽንያት ምስዘብኩሩ፡ ብሕጊ ይቕጽዕ።

Unvorhersehbare Absenzen/ዘይተሓሰበ ወይ ባጋጣሚ ምብኻር

ቆልዑት ብብቑዕ ምኽንያት ናብ ትምህርቲ ክኹዱ እንተዘክሊሎም፡ ወይ ብርኡይ ጸገም ትምህርቲ ንክብኹሩ እንተተገዲዶም፡ ብጽሑፍ ንቤት ትምህርቲ ክሕብሩ ይግባእ፡ ካብ ትምህርቲ ንክብኹሩ ቅቡላት ምኽንያታት ዝኹኑ ፍቓድ ምብኻር ዝወሃቦም እዞም ዝሰዕቡ ከም ኣብነት ይጥቀሱ፡

- ብምኽንያት ሕማም ናይ ተማሃራይ
- ብምኽንያት ሞት ወይ ሓዘን ኣብ ስድራ ቤት

ሕድገታት ዘይተገብረሎም ብኩራት ኣብ ላዕለዋይ ደረጃ (ናይ ወረዳ ትምህርቲ- ካልኣይ ደረጃ ትምህርትን ሓቀኛ ትምህርትን) Oberstufe (Bezirks- Sekundar - und Realschule) ኣብ ሓሓሊፉ ዝግበር ግምገማን ኣብ ዓመታዊ ምስክር ወረቐትን ይሰፍር።

ሕድገታት ትምህርቲ ወይ ዕርፍቲ ትምህርቲ

ብመሰረት መምርሒ ቤት ትምህርቲ ካንቶን ኣርጋው፡ ወለዲ ንደቆም ብፍቓድ፡ ኣብ ርብዒ ዓመት፡ ሓደ ፍርቂ መዓልቲ፡ ብዘይ ገለ ዝኾነ ምኽንያት ክብኹሩዎም ይፍቓድ፡ ኣብ ውሽጢ ሓደ ዓመት ከኣ ክልተ ግዜ ፍርቂ መዓልቲ፡ ወይ ብጥርኑፍ ሓደ ምሉእ መዓልቲ ብዘይ ገለ ምኽንያት ክብኹሩ ይፍቓድ፡

ንካልእ ፍሉይ ፍቓድ /ሕድገት/ ምብኻር ትምህርቲ ግን፡ ካብ ኣገልገልቲ ቤት ትምህርቲ/Schulpflege/ ወይ ብኣገልገልቲ ቤት ትምህርቲ ዝተመዘ ሓላፊ ቤት ትምህርቲ፡ ብጽሑፍ ፍቓድ ክሕተት ይከኣል፡ ነዚ ፍሉይ ፍቓድ ምብኻር/ሕድገት / ከም ቅቡላት ምኽንያታት ዝኹኑ፡

- ንጡፍ ተሳትፎ ኣብ ስፖርታዊ ምርኣት
- ዓቢ ሃይማኖታዊ በዓል
- ምድላይ ወይ ምፍታን ካልእ ዓይነት ትምህርቲ/Schnupperlehre/ ዝኣመሰሉን እዮም፡

ብተወሳኺ ካብ ንቡር ወጻኢ ጠለብ ወይ ሕድገት ዘድልዮ ምብኻር ካብ ትምህርቲ ምስ ዘጋጥም፡ ካብ ቤት ትምህርቲ ፍሉይ ፍቓድ ብምሕታት ናብቲ መደብ ምኻድ ይከኣል፡ እዚ ግን ንነዊሕ ግዜ ዝኸይድ፡ ካብ ትምህርቲ ዘሰናኸል ክኸውን የብሉን፡

ንነዊሕ ግዜ ዝኸይድ ምብኻር/ ሕድገት ምስታፍ ትምህርቲ እንተኮይኑ ግን ፍሉይ ፍቓድ ካብ Departement BKS /ክፍሊ ትምህርታዊ ስልጠና፡ ባህሊን ስፖርትን/ የድሊ፡

ኣብ ቀዳማይ ዓመት ናይ መዋእለ ሕጻናት፡ ወለዲ ንውሉዶም ብፍሉይ ፍቓድ ካብ ወሃብቲ ኣገልግሎት ቤት ትምህርቲ፡ ሓደ ፍርቂ መዓልቲ ኣብ ሰሙን ብፍቓድ ክብኹርዎም ይከኣል፡

መዓልታት ዕረፍቲ

መዓልታት ዕረፍቲ ናይ ቤት ትምህርቲ፡ ካብ ምምሕዳር ከባቢ ናብ ከባቢ ይፈላላ፡ ቅድመ ሓበሬታ ናይዚ ግዜ መዓታት ዕረፍቲ ካብ ምምሕዳር ከባቢ ክርከብ ይከኣል፡ ብተወሳኺ መዓልታት ዕርፍቲ ናይ ቤት ትምህርቲ ካብዚ ዝሰዕብ ናይ ኢንተርኔት ኣድራሻ ክርከብ ይከኣል፡

Weitere Informationen: www.schulen-aargau.ch > Schulen

ሓኪም ኣብ ቤት ትምህርቲ/ ሓኪም ስኒ ኣብ ቤት ትምህርቲ

አገልግሎት ሕክምና ቤት ትምህርቲ፡ ኩሉ ጥዕናዊ መዳያት ተመሃሮ ይከታተል፡ ንተማሃሮ ቀጻሊ ጥዕናዊ መርመራ የካይድ፡ እዚ ቀጻሊ ጥዕናዊ መርመራ፡ ጥዕናዊ ምዝንባል፡ ከም ናይ ምስማዕ፡ ምርኣይ ወይ ናይ ምዝራብ ጸገማት ወይ ዘይንቡር ባህርያትን ምንቅስቃስትን አካላት ኣብ ቆልዑት ምስዝርከሉ ብኢጋ ንምፍቀሱን ምእላዩን ይሕግዝ፡ በዚ መዳይ ሓደ ጉድለት ጥዕና ኣብ ቆልዑት ምስዝርከሉ ወይ ምስዝርከብ፡ እቲ ናይ ቤት ትምህርቲ ሓኪም ምስ ወለዲ ይዘራረብ፡ ንቀጻሊ መስርሕ ስጉምቲ ምፍቀሱ ከኣ ይመያየጥ፡

ካብ ቀዳማይ ዓመት መዋእለ ሕጻናት ክሳብ 3ይ ክፍለ ናይ ላዕለዋይ ደረጃ ትምህርቲ፡ ተመሃሮ ሓደ ናይ ሕክምና ካርድ/ፋይል ከምኡውን ሓደ ናይ ስኒ ሕክምና ትኬትን ንኩባቢ ወክፍ ዓመት ብነጻ ይወሃቦም፡ ኣብ ዝመረጹዎ ሓኪም ስኒ ከኣ በዚ ነጻ ትኬት፡ ኩነታት ጥዕና ኣስናኖም ኩሉ ግዜ ሓንሳብ ኣብ ዓመት ክምርመሩ ይኽእሉ፡

ተወሳኺ ሓበሬታን መወከሲን ምስእትደልዩ፡

ዝኾነ ሓበሬታ ወይ ሕቶታት ምስዝህልወኩም፡ ብቐጥታ ንመምህራን ናይ ደቐኹም ተወከሱ፡

ሓበሬታ ንዝተፈላለዩ ናይ ትምህርቲ ደረጃታት ወይ ሓፈሻዊ ንትምህርቲ ዝምልከት ምስእትደልዩ፡ ኣብዚ ዝስዕብ ናይ ኢንተርኔት ኣድራሻ ተወከሱ፡ www.ag.ch/bks

ብተወሳኺ፡ ንመዋእለ ሕጻናት፡ መባእዳ ደረጃ ትምህርቲ፡ ኣብዚ ዝስዕብ ኣድራሻ ክትረኽቡ ትኽእሉ፡

Departement Bildung, Kultur und Sport
ኢሜይል፡ volksschule@ag.ch፣ ቴሌፎን፡ 062 835 21 00

ሓባራዊ ስራ-ሕ/ምትሕብባር ቤት ትምህርትን ወለዲን

ግብ-አት ወይ ግዴታታት ቤት ትምህርቲ

ብመሰረት ሕግታት ቤት ትምህርቲ፡ ቆልዑት ምሉእ ብቕዓትን ፍልጠትን ሒዞም ንክዓብዩ፡ ህዝባዊ ቤት ትምህርቲ ግዴታታቱ ከማልእ ይግባእ።

እዚ ግዴታታት እዚ፡

- ቆልዑትን መንእሰያትን ኣብ ዓውደ ትምህርቲ ከይተዓንቀፉ ንቐሓት ኮይኖም ክዓብዩ፡
- ጥዕና ቆልዑት፡ ንምድላብ ትምህርቲን ፍልጠታዊ ንጥፊታትን ሓደ ኣገዳሲ ቅድመ ኩነት ስለዝኾነ ብዝግባእ ክማላእ ዝብሉ የጠቓልል።

ብተወሳኺ፡ ቤት ትምህርቲ፡ ወለዲ ብዛዕባ ደጃም ኣብ ቤት ትምህርቲ ዘጋጥሞም ነገራት፡ ንጥፊታት ትምህርታዊ ዕብየትን ብቀጻሊ ክሕብርዎም ይግባእ። ኣብዚ መዳይ ምስ ወለዲ ምዝርራብ፡ ወለዲ ንሓድሕዶምን ምስ መምህራንን ዝራኸቡሉ ዝዛተይሉን ናይ ወለዲ ምሽት ምድላው፡ ምክያድ መዓልቲ ምዝርጋሕ ሓበሬታ ዝኣመሰሉ መደባት ከዳሉ ይግባእ። እኹል ሓበሬታ ብዛዕባ ትምህርታዊ ንጥፊታት ውላድኩም ምስ ዘይህልወኩም፡ ንመምህራን፡ ሓለፍቲ ቤት ትምህርቲ ክትሕቱ ትኽእሉ።

መሰልን ግዴታን/ ግብ-አትን ወለዲ

ከም ወለዲ መጠን፡ ንስኻትኩም፡ ደጃኹም ብቐጻሊን ስራዕን ኣገባብ፡ ብዘይ ምብኳር ናብ ቤት ትምህርቲ ክኹዱን ብዝግባእ ትምህርቲ ክከተታተሉን ሓላፍነት ትሰከሙ። ብተወሳኺ ደጃኹም ብዝግባእ ዕዮ ገዛ ክሰርሑን፡ ብዘይ ገለ ምስንኻል፡ ብርግኣት ናብ ቤት ትምህርቲ ክመላለሱን፡ ዝለዓለ ሓላፍነት ትሰከሙ። ኣብ ትምህርታዊ ስርሓት ደጃኹም፡ ብስራዕን ብዘይ ምቕራጽን ክትከታተልዎም፡ ኣብ ፍልጠታዊ ዕብየቶም ከምእትገደስሎም ክተርእይዎምን፡ ክትምዕድዎምን ክትሕግዝዎምን ይግባእ።

ወለዲ ካብ ወሃብቲ ኣገልግሎት ትምህርቲ፡ ካብ መምህራን፡ ካብ ሓለፍቲ ትምህርቲ ምምሕዳር ክባቢኦም ዝመጽኦም፡ ዕድመ መዓልቲ ወለዲ፡ ዕድመ ምዝርራብ ወለዲ ብዝግባእ ክከታተሉን ክሳተፉን ይግባእ።

ዝኾነ አገዳሲ ውሳኔ ብዛዕባ ዕድል መጻኢ ናይ ውሉድኩም ቅድሚ ምውሳኔ፡ ጽፉፍ መጽናዕቲ ንክግበር፡ ናይ ጥርግን ወይ እግባይ ናይ ምባል መሰል አለኩም፡ እቲ ናይ መጨረሻታ ውሳኔ ብሓለፍቲን፡ ብኮሚቴ ቦርድ ናይ ቤት ትምህርቲን ብጽሑፍ ክቐርብ አለዎ፡ በዚ ናይ መጨረሻታ ውሳኔ ምስዘይትሰማምዑ፡ ኣብ መብዛሕትኡ ጉዳያት፡ ናብ ናይ ወረዳ ሓለፍቲ ትምህርቲ/Bezirksschulrat/፡ ጥርግን ክተቐርቡ መሰል አለኩም፡ ከም ኣብነት እዚ አገዳሲ ውሳኔታት ናይ ይግባይ ወይ መሰል ጥርግን ዝግበረሎም ጉዳያት እዞም ዝስዕቡ እዮም።

- ምጅማር/ምእታው መዋእለ ሕጻናት
- ምጅማር/ምእታው 1ይ ክፍሊ ናይ መባእታ ደረጃ ትምህርቲ
- ምስዳድ/ምልእኽ ናብ ናይ ተሓድሶ ትምህርቲ፡ ናብ መሳላዩ ትምህርቲን ናብ ናይ ንእሽቶይ ክፍሊ ምልእኽ ስጉምቲ
- ምስግጋር/ምዝላል ናብ ላዕለዋይ ደረጃ ትምህርቲ
- ምሕላፍ፡ ምቕያር ዓይነት ትምህርቲኣብ ውሽጢ ላዕለዋይ ደረጃ ትምህርቲ
- ምምሕልላፍ ናብ ፍሉይ ትምህርቲ ዝኣመሰሉን የጠቓልል።

ወለዲ፡ ኣብ ቤት ትምህርቲ ሕቶታት ምስዝህልዎም ወይ ሽግር ምስዘጋጥሞም ንመን ክሓቱ / ክውከሱ ይኽእሉ።

1. ንመምህር ናይ ውሉድኩም ሕተቱ
2. ምስ ሓለፍቲ ቤት ትምህርቲ ክዘራረቡ ይኽእሉ
3. ንወሃብቲ አገልግሎት/ ኮሚቴ ናይ ቤት ትምህርቲ ክውከሱ ይኽእሉ።

ጠለብኩም ወይ ሕቶኹም ካብ ቤት ትምህርቲ ብዝገባእ ዘይተመለሰ፡ ወይ ተገዳስነት/ኣቓልቦ ዘይረኽበ ኮይኑ ምስ ዝስመዓኩም፡ ወይ ምስዝመሰለኩም፡ ከም ራብዓይ ደረጃ ስጉምቲ፡ ናብ ክፍሊ ምቁጽጻር ቤት ትምህርቲ Sektion Schulaufsicht ትውከሱ።

ኣድራሻ ናይ ክፍሊ ምቁጽጻር ቤት ትምህርቲ Sektion Schulaufsicht, ቴሌፎን ፡ 062 835 21 05, ኢሜይል፡ sa.volksschule@ag.ch, www.ag.ch/schulaufsicht

አገልግሎት ምኽርን ሓበሬታን ንዝተፈለለይ ሕቶታት ፡ ኣብ ኣብ ቀንዲ ወሃቢ ምኽሪ ምኽድ።

መዋእለ ሕጻናት (Kindergarten) (2 ዓመት)

ምጅማር መዋእለ ሕጻናት

ኩሎም ሕጻናት ዕድሜአም ምስመልኡ፡ ናብ መዋእለ ሕጻናት ከኹዱ ግዴታ ኢዩ።

ከሳብ 31 ሓምሌ ኣብ ዘሎ ግዜ ኣርባዕተ ዓመት ዝመልኡ ሕጻናት፡ ኣብ ዝቐጽል ናይ ትህርቲ ዓመት፡ ማለት ኣብ ወርሒ ነሃሰ መዋእለ ሕጻናት ይጅምሩ።

ዓውድታት/መዳያት ትምህርቲ

ቆልዑት ናብ መዋእለ ሕጻናት ንከኹዱ፡ ሓፈሻዊ ዕብየት ምዕባለ ህይወቶም ብዝግባእ ከማልኡ ይጥሉብ። ኣብ መዋእለ ሕጻናት፡ ቆልዑት ሓደ ሓድሽ ከባቢ፡ ንድልየታቶም፡ ተውህቦኦምን ዝምባሌኦምን ብቐጻሊ ንክግቡድድል ወይ ትኽእሎ ይህበዎምን ይፈጥረሎምን። እቲ ትምህርቲ ብጻወታ መልክዕ ኮይኑ፡ ናይ ቋንቋ፡ ሕሳብ፡ ኢደ ጥበብ፡ ማሕበራዊ ሂወትን ከምኡውን ስምዒታዊ ንጥፈታት ሞያን ክእለትን ናይ ትምህርቲ ሰረት ንከንጽፉ ይሕግዝ።

ናይ ምንባብ፡ ምጽሓፍ ከምኡውን ናይ ቁጽሪ ሕሳብ ናይ ምግባር ድልየት ወይ ዝምባለ ዘለዎም ቆልዑት፡ ምትብባዕ ወይ ሓገዝ ክግበረሎም ይግባእ። ኣብዚ ብፍሉይ ሜላ ንምጽሓፍ፡ ምንባብ ወይ ሕሳብ ናይ ቁጽሪ ንምግባር ዝወሃቦም ትምህርቲ ግን የልቦን፡ ፍሉይ ተውህቦ ኣብ ሓደ ካብዘም ዝተጥቐሱ መዳያት ትምህርቲ ንዘለዎም ቆልዑት ግን ናብ መባእዳ ደረጃ ትምህርቲ ክሰጋገሩ/ክናጥሩ ይኽእሉ።

ኣብ ገዝኦም ቋንቋ ጀርመን ንዘይዘረቡ ቆልዑት፡ ኣብ መዋእለ ሕጻናት ቋንቋ ጀርመን ንክጽንዑ ሓገዝ ይግበረሎም።

ኣብ ደረጃ ናይ ሂወት ዕብየቶም ጸገም/ጉድለታት ንዘለዎም ቆልዑት፡ ኣብ ሓደ ክፋል መዋእለ ሕጻናት ናይ ምምሕያሽ ዕብየትን ምሕዋይ ደረጃ ዕብየት ሂወትን ብፍሉይ ክእለት ዘለዎ መምህር ማዕረ ዕድሜአም ንክግብዩ ፍሉይ ሓገዝ ይግበረሎም።

¹ እዚ ካብ ዕለት 31 ሓምሌ 2018 ዘሎ ግዜ ኣብ ተግባር ይውዕል። ከሳብ እዚ ግዜ ዚ ዝኣክል ግን እቲ ውሳኔ ብምምሕዳር ከባቢ፡ ከክም ናይ ትምህርቲ ዕለታት፡ ቡብደረጃኡ ከምቲ ከሳብ ሕጂ ዝሰርሓሉ ዘሎ ናይ 30 ሚያዝያ ምስ ናይ 31 ሓምሌ ከምዝሳነ ኮይኑ ይኸይድ።

ቤት ትምህርት መባእታ ደረጃ (Primarschule) (1ይ ክፍለ 6ይ ክፍለ)

መባእታ ደረጃ ትምህርት/ ሕጋዊ ትምህርት

መባእታ ደረጃ ትምህርት ካብ 1ይ ክፍለ 6ይ ክፍለ የጠቓልል።

አብተን ቀዳሞት ዓመታት ትምህርት፡ ቆልዑት ብፍላይ ናይ ምንባብ፡ ምጽሓፍን ምዝራብን፡ ከምኡውን ናይ ቁጽሪ ሕሳብ ምግባርን ትምህርት ይወሃቡ። አብዚ ካብ ክፍለ ናይ ትምህርት፡ ቆልዑት፡ ትርጉም ሓባራዊ ስራሕ ይፈልጡን ይመሃሩን፤ ከምኡ ውን ሰብአዊ ባህርያቶም ከምዝበስልን ከምዝሕይልን ይግበር። ብዝተፈላለዩ ዓይነት ዓውደ ትምህርት፡ ከም መዚቓ፡ ስነ ስእሊ፡ ስርሓት ቅዲ ክዳን፡ ብምንቅስቓስ አካላትን ስፖርት፡ ኢደ ጥበባዊ ስርሓት፡ ዝተፈላለዩ ስነ ፍልጠታዊ ዛዕባታት ብብዕድሜኦም እናተዋህቦም ይኹስኩሱን ይሰልጥኑን።

አብ ግዜ ትምህርት፡ ዝተፈላለዩ ንጥፈታትን ድልዎታትን ቆልዑት፡ ብልዑል ጠመተ ምክትታል ይግበረሎም። እቲ አገዳሲ ዕላማናይ መባእታ ደረጃ ትምህርት፡ ቆልዑት ርእሶም ክኸእሉን ሓላፍነት ከምዝስከሙን ምግባር ኢዩ።

Einschulungsklasse / መሳለዩ ትምህርት

ቀዳማይ ክፍለ ክሓልፉ ዝኹብዶም ወይ ጸገም ዘለዎም፡ እሞ ነዚ ደረጃ ብዝግባእ ዘይበሰሉ ቆልዑት፡ ብሓደ ቀስ ኢሉ ዝኸይድ ናይ መሳለዩ ትምህርት ክኸዱ ይኸእሉ። አብዚ፡ እቲ ትሕዝቶ ናይ 1ይ ክፍለ ትምህርት፡ አብ ክልተ ተመቐሉ፡ አብ ውሽጢ ክልተ ዓመት ይወሃቦም። እዚ ቀስ ኢሉ ዝኸይድ ትምህርት ካብ ክልተ ዓመት ምስ ወድኡ፡ ናብቲ ስራዕ መደብ ናይ መባእታ ደረጃ ትምህርት፡ ካብ 2ይ ክፍለ ይኸዱ/ይአትዉ።

Integrierte Heilpädagogik / Kleinklasse ውሁድ መሕወዩ ስነ-ትምህርታዊ አገባብ መባእታ ደረጃ ትምህርት

አብ መብዛሕትኡ ቤት ትምህርትታት፡ ሓደ ሜላ ምሕወዩን መወሃሃዲን ናይ ትምህርት ክፋል ኣሎ። እዚ ንቁልጡፍ ናይ ምርዳእን ምጽናዕን ድኽመታት ዘለዎም፡ ወይ ዛሕሊ ንዘለዎም ቆልዑት፡ ብሓደ ፍሉይ ሞያ ናይ ስነ ምምህርና ዘለዎ መምህር ሓገዝ ይግበረሎም። አገዳሲ ምስዝኸውን ከአ ኑቶም ከምዚ ጸገም ዘለዎም ቆልዑት ብውልቁ፡ ብፍሉይ ጠለብ ናይ መምሃሪ መደብ ተሰሪዑሎም፡ ከምዝሕዝዙ ይግበር።

አብ ገለ ዝተወሰና ቤት ትምህርትታት ከአ፡ ንናይ ቀልጢፍካ ምርዳእ ጸገም ዘለዎም ቆልዑት፡ ካብ ንኣሸቱ ክፍልታት ፈሊኹ፡ ብሓደ ፍሉይ ሞያ ናይ ስነ ምምህርና ዘለዎ መምህር ሓገዝ ይግበረሎም። አብዚ ብዝሒ ተመሃሮ፡ ካብቲ ናይ ስራዕ/ሕጋዊ ክፍለ ዝወሓደ ኢዩ። ዕላማታት ትምህርት ግን ናብ ናይቲ ስራዕ ትምህርት ዝቐንጠ ኢዩ።

(Oberstufe I) / ካልኣይ ደረጃ (7ይ ክሳብ 9ይ ክፍለ)

ላዕለዎይ ደረጃ ትምህርቲ፣ ስሩዕ/ሓቀኛ ትምህርቲ፣ ካልኣይ ደረጃ ትምህርቲን ናይ ወረዳ ትምህርቲን/ Realschule, Sekundarschule und Bezirksschule/ ተባሂሉ፡ ኣብ ሰለስተ ዓይነት ትምህርቲ ይምቀል። እዚኣም ከከም ብቐዓትን ጠለባትን ንጥፊታት ተማሃሮ ይፈላለዩ። ብምልኣም ሰልስተኣም ዓይነታት ነብሲወክፎም ሰለስተ ዓመት ይወስዱ።

ምስግጋርካብ መባእታ ደረጃ ትምህርቲ፡ ናብ ላዕለዎይ ደረጃ ትምህርቲ/ ምቕያር ናብ ካልኣ ዓይነት ላዕለዎይ ደረጃ ትምህርቲ

ምስግጋር/ምልክኽ ተማሃራይ፡ ናብ ሓዲ ካብዞም ሰለስተ ዓይነታት ትምህርቲ ናይ ላዕለዎይ ደረጃ ትምህርቲ፡ ብጠለብን ትእዛዝን መህራንናይ 6ይ ክፍለ፡ ምስ ወለዲ ተማሃራይ ብምዝርራብን ይትግበር። ኣብዚ እቶም ወለዲ ምስቲ ውሳኔ ምስዘይሰማምዑ፡ እቶም ኣገልገልቲ/ኮሚቴ ቤት ትምህርቲ ይውሰኑ።

ንጡፋት፡ ህርኩታትን ልዑል ድልዎት ዘለዎም ተማሃሮ፣ ጸኒሖም ኣብ ካልኣ ዓይነት ላዕለዎይ ደረጃ ትምህርቲ ከሰጋገሩ ይኽእሉ። እዚ ዓይነት ትምህርቲ ናይ ምቕያርመሰል፡ ከም ሕጊ ኣብ መወዳእታ ናይቲ ዓመተ ትምህርቲ ይትግበር።

ሓቕኛ/ ስሩዕ ትምህርቲ

እዚ ሓቕኛ/ ስሩዕ ትምህርቲ፡ እቲ ዝተሓተ ብቕዓትን ንጥፊታትን ዝጠልብ ዓይነት ላዕለዊ ደረጃ ትምህርቲ ኢዩ። ኣብዚ ሓቕኛ/ ስሩዕ ትምህርቲ፡ ተመሃሮ ንሞያዊ ትምህርቲ ሰረት ዝኾኖም፡ ስፍሕ ዝበለ ሓፊሻዊን መሰረታዊን ጠለብ ንጥፊታትን ብቕዓትን ይቐሰሙ/ይመሃሩ። ድሕሪዚ ሓቕኛ/ ስሩዕ ትምህርቲ፡ ሙብዛሕትኦም መንእሰያት ተመሃሮ፡ ኣብ ኢደ ስርሕትን መስርሕ ሰንዓ/ ፋብሪካ ዝምልከት ሞያዊ ትምህርቲ የጽንዑ/ ይመሃሩ።

ኣብ ሞያዊ ስልጠና/ትምህርቲ፡ ዝበለጸን ጽቡቕን ንጥፊታትን ንዝመዝገቡ መንእሰያት ተመሃሮ፡ ኣዝዩ ናብ ዝለዓለ ሞያዊ ስልጠናን ጽቡቕ ዕድል ሞያዊ ዕብዮትን ከምዝረኽቡ ይግበር።

ካልኣይ ደረጃ ትምህርቲ

ካልኣይ ደረጃ ትምህርቲ፡ ማእከላይ ደረጃ ብቕዓትን ንጥፊታትን ዝጠልብ ዓይነት ላዕለዊ ደረጃ ትምህርቲ ኢዩ። እዚ ዓይነት ካልኣይ ደረጃ ትምህርቲዚ፡ ከም ቅድመ ኩነት፡ ንዝበለጸ ሞያዊ ትምህርቲ፡ ልዑል ተደላይነት ዘለዎም ረጅሒታት፡ ንምምላእ፡ ስፍሕ ዝበለ ሓፊሻዊ ትምህርቲን ስልጠናን ይህብ/የስንቕ። ናብ ማእከላይ ደረጃ ሞያዊ ትምህርቲ፡ ናይ ቁጥባ፡ ወይ ናይ ኢንፎርማቲክ/ስነ-ሓበሬታ die Fachmittelschule, die Wirtschaftsmittelschule oder die Informatikmittelschule. ኣዝዮም ውሑዳት ተመሃሮ ይሰጋገሩ።

ሓበሬታ ብዛዕባ መቐበሊ ረጅሒታት ናብ ማእከላይ ሞያዊ ደረጃ ትምህርቲ(Fachmittelschule) ፡ ትምህርቲ ቁጠባ (Wirtschaftsmittelschule) ወይ ናብ ትምህርቲ ስነ ሓበሬታ ኣብ Mittelschule (Sekundarstufe II) ተመልከቱ።

ናይ ወረዳ ደረጃ ትምህርቲ

እዚ ናይ ወረዳ ትምህርቲ እቲ ዝለዓለ ጠለብ ንጥፊታት ዘለዎ ናይ ላዕለዊ ደረጃ ትምህርቲ ኢዩ። እዚ ደረጃ ትምህርቲ ንዝለዓለ ጠለብ ዘድልዮ ናይ ማእከላይ ደረጃ ሞያዊ ስልጠና ከም ጂምናዥያም/ቅድመ-ዩኒቨርሲቲ/፡ ማእከላይ ደረጃ ክኢላዊ ሞያ ናይ ትምህርቲ፡ ናይ ቁጥባ፡ ወይ ናይ ኢንፎርማቲክ/ስነ-ሓበሬታ ዝምልከት ትምህርቲ ንምውሳድ፡ ተመሃሮ ንክዳለዉን ክቕረቡን ይገብር።

ሓበሬታ መእተዊ ረጅሒታት ናብ ጂምናዥያም(ቅድመ-ዩኒቨርሲቲ) ናብ ማእከላይ ደረጃ ሞያዊ ትምህርቲ፡ ናይ ቁጥባ፡ ወይ ናይ ኢንፎርማቲክ/ስነ-ሓበሬታ ኣብ ኦርጸሲት Mittelschule (Sekundarstufe II) ተመልከቱ።

(Integrierte Heilpädagogik / Kleinklasse) ውሑድ መሕወዪ ስነ-ትምህርታዊ

ኣገባብ ላዕለዊ ደረጃ ትምህርቲ

ኣብ መብዛሕትኡ ቤት ትምህርትታት፡ ሓደ ሜላ መሕወዪን መወሃሃዲን ናይ ትምህርቲ ክፋል ኣሎ። እዚ ማለት ንቁልጡፍ ናይ ምርዳእን ምጽናዕን ድኽመታት ዘለዎም፡ ወይ ዛሕሊ ንዘለዎም፡ እሞ ኣብ ስሩዕ/ሓቕኛ ትምህርቲ ዝኾኑ ቆልዑት መንእሰያት፡ ብሓደ ፍሉይ ናይ ስነ ምምህርና ሞያ ዘለዎ መምህር፡ ሓገዝ ይግበረሎም። ኣገዳሲ ምስዝኾነውን ከኣ ነቶም ከምዚ ጸገም ዘለዎም ቆልዑት ብውልቁ፡ ብፍሉይ ጠለብ ናይ መምሃሪ መደብ ተሰሪዑሎም፡ ከምዝሕዝቱ ይግበር።

ኣብ ሓደሓደ ውሑዳት ቤት ትምህርታት፡ ንኣሸቱ ክፍልታት ዝበሃሉ ንጠለባት ቁልጡፍ ናይ ምርዳእ ጸገም ወይ ዛሕሊ ንዘለዎም ቆልዑት መንእሰያት፡ ዘማልኡ ኣለዉ። ኣብዚ ቁጽሪ ተመሃሮ ካብ ናይቲ ስሩዕ/ሓቕኛ ትምህርቲ ይውሕድ። ኣብዚ እቶም ተመሃሮ ምስ ኩነታቶም ዝሰማማዕ ጽቡቕ ሓፊሻዊ ስልጠናን ንሓደ ሞያዊ ንጥፊት ምስ ክእለቶም ዝሰማማዕ፡ ከምዝዳለዉ ይግበር።

ፍሉይ ክፍልታት ትምህርቲ ኣብ መወዳእታ ዓመት ካልኣይ ደረጃ ትምህርቲ

ዓመት ሞያዊ ምርጫ/Berufswahljahr BWJ/

ተመሃሮ እብዚ ዓመትዚ፡ ሞያ ዝመርጹሉ፡ ናይ መጨረሻታ ዓመት ንሞያን ሞያዊ ትምህርቲን ስለዝኾነ፡ ካብ ወለዲን ማምህራንን ጽዑቕ ዝኾነ ሓገዝን ምኽሪን የድልዮም። ኣብዚ ግዜዚ ኩሉ እቲ 3 ዓይነት ትምህርቲታት ናይ ላዕለዋይ ደረጃ ትምህርቲ፡ ንምርጫ መጻኢ ዕድል ተመሃሮ ክፉት ኢዩ።

ዓመት ልምምድ ስራሕ /Werkjahr WJ/

እዚ ተግባራዊ ናይ ስራሕ ልምምድ ዝግበረሉ ዓመት፡ ንፍሉይ ኢደ ስራሓዊ ክእለትን ተውህቦን ንዘለዎም ደቂ ተባዕተዮን ደቂ ኣንስተዮን፡ ካብ ንኣሸቱ ክፍልታት ወይ ካብ ስራሕ/ሓቕኛ ትምህርቲ ዝመጽኡ ተመመሃሮ ይወስድ። ኣብዚ እቶም ተመሃሮ ንዕሎም ዝሰማማዕ ሞያዊ ስልጠና ወይ ሞያዊ ንጥፊት ንክረኽቡ ሓገዝ ይግበረሎም።

ውህደትን ሞያን እትረኽቡሉ ክፍሊ ትምህርቲ/Integrations- und Berufsfindungsklasse IBK/

እዚ ውህደት ምስት እትነብረሉ ሕብረተሰብን ሞያን እትረኽቡሉ ክፍሊ፡ ንብስደት ዝመጽኡ ቆልዑት መንእሰያት ዝቐንዕ ትምህርቲ ኮይኑ፡ ኣብ ሰዊዘርላንድ እንተበዘሓክልተ ዓመት ንዝጸንሑ ዝወሃብ ኢዩ። ዕላማ ናይዚ ውህደትን ሞያን እትረኽቡሉ ትምህርቲ፡ ነዘም ስደተኛታት ቆልዑት፡ ኣብ ሕብረተሰብ ንምውህሃድን ንዕሎም ዝሰማማዕ ሞያ ንምርካብ ኣብ ዝገብርዎ ጻዕሪ ንምቅላል ዝሕግዝ ኢዩ። ተመሃሮ ኣብዚ ውህደትን ሞያን እትረኽቡሉ ክፍሊ/ Integrations- und Berufsfindungsklasse IBK /፡ ናይ ቋንቋ ጀርመን ፍልጠቶምን ክእለቶምን ዝማዕብል፡ ሓፊሻዊ ናይ ዝተፈላለዩ ዓይነት ትምህርቲ ስልጠናን፡ ብዕምቑት ይመሃሩን ይፈልጡን። ኣብዚ እቶም ተመሃሮ፡ ብጽዑቕ ብዘዕባ ምምራጽ ሞያን ምንጨ መንበሪ ሂወቶም ዝኾነ ስራሕን ንምፍላጥ ከምዝዳለዉ ይገብር።

ተወሳኺ ናይ ትምህርቲ ጠለብ ወይ ደገፍ ስጉምታታት

ቀረባት ትምህርቲ ንቀዳማይ ቋንቋኦም ጀርመን ዘይኮነ ቆልዑት

ትምህርቲ ቋንቋ ጀርመን ከም ካልኣይ ቋንቋ/Deutsch als Zweitsprache DaZ / (ኣብ መዋእለ ሕጻናት/መባእታ ደረጃ ትምህርቲ: ላዕለዋይ ደረጃ ትምህርቲን)

ጀርመን ናይ መጀርታ ቋንቋኦም ንዘይኮነ ቆልዑት: ኣብ መዓልታዊ ናይ ትምህርቲ ግዜኦም ምስ ካልኣት ተዛረቡቲዚ ቋንቋ ጀርመን ዝኾኑ ቆልዑትን ምስ መምህራኖም ካብ መዋእለ ሕጻናት ኣትሒዞም ብዝገብርዎ ምዝርራብን ነዚ ቋንቋ ጀርመን ብቐሊሉ ክመሃርዎ ይኸእሉ። ኣብ ሓደ ክፍሊ ብዙሓት ተዛረቡቲ ካልኣ ቋንቋ ምስዝህልዉ: ብተወሳኺ ዚ ቋንቋ ጀርመን: ከም ካልኣይ ቋንቋ: ብፍሉይ ኣገባብ ኣብ ፍሉይ ክፍሊ ክወሃብ ይከኣል።

ኣብ መበል ካልኣይ ዓመት ናይ መዋእለ ሕጻናት ዕድሜኦም ናብ ስዊስ ንዝመጹ ሕጻናት: ኣብ ቀዳማይ ክፍሊ ናይ መባእታ ደረጃ ትምህርቲ: ቋንቋ ጀርመን ብጽዑቕ ከም ዝመሃሩ ይግበር።

ተዛርቡቲ ካልኣ ቋንቋ ዝኾኑ ቆልዑት: ኣብ ናይ መባእታ ወይ ላዕለዋይ ደረጃ ትምህርቲ ዕድመኦም: ናብ ስዊስ ምስዝመጹ: ሓደ ዓመት ምሉእ ጽዑቕ ናይ ቋንቋ ጀርመን ስልጠና/ትምህርቲ ይወሃቦም። ምስዚ ተተሓሒዙ: ኣብ መዋእለ ሕጻናት ወይ ኣብዚ ናይ ጽዑቕ ቋንቋ ጀርመን ትምህርቲዚ: ተመሃሮ ኣብ ቀጻሊ ክልተ ክሳብ ሰለስተ ዓመት እዚ ናይ ቋንቋ ምምሃር ደገፍ ይወሃቦም። እዚ ትምህርቲ/ስልጠናዚ ኩሉ ደረጃታት ናይ ህዝባዊ ቤት ትምህርቲ ይወሃብ።

ናይ ትውልዲ ዓዲ ቋንቋ መምሃሪ ወይ መሰልጠኒ ቤት ትምህርቲ: ብመንገዲ ኤምባሲ ወይ ቆንሰላዊ ጉዳያት ወይ ከኣ ብመንገዲ ናይ ወለዲ ማሕበረሰብ ተወዲቡ ቆልዑት ናይ መበቐል ዓዲም ቋንቋን ባህልን ከምዝፈልጡ ይግበር። ቆልዑት ኣብዚ ናይ መበቐል ዓዲ ቋንቋን ባህልን ክሳተፉን ክከታተሉን ብኩሉ ወገን ኣዝዩ ክድፋኡዎ ዘለዎ ጉዳይዮ። በዚ ከኣ ቆልዑት: ናይ መበቐል ዓዲም ቋንቋ ክጽንዑ ይተባብዑን ደገፍ ይግበረሎምን። በዚ መሰረት ብዛዕባ መበቐል ዓዲም ዘለዎም ኣፍልጦ ክዕምቑዎ ይተባብዑን ፍናን ይረኽቡን።

ኣብዚ ናይ መበቐል ዓዲ ቋንቋን ባህልን ዝሳተፉ ቆልዑት: ብመንገዲ ወለዶም ክምዝገቡ ኣለዎም። ነዚ ዝምልከት ሓበሬታ: ብመንገዲ ማእከል ምትሕብባር/ስርርዕ ትምህርቲ ናይ ኤምባሲን ክፍሊ ቆንሰላዊ ጉዳያትን ወይ ናይ ወለዲ ማሕበረሰብ ክርከብ ይከኣል።

ምንጪ ሓበሬታ: Sektion Entwicklung, Themenbereich Sprache und Migration, Tel. 062 835 21 18

ኣድራሻ ማእከል ምትሕብባር/ስርርዕ ትምህርቲ: www.ag.ch/bildung > Unterricht & Schulbetrieb > Schule & Interkulturelles

ትምህርቲ ንምሕዋይ ምልክት ቋንቋ

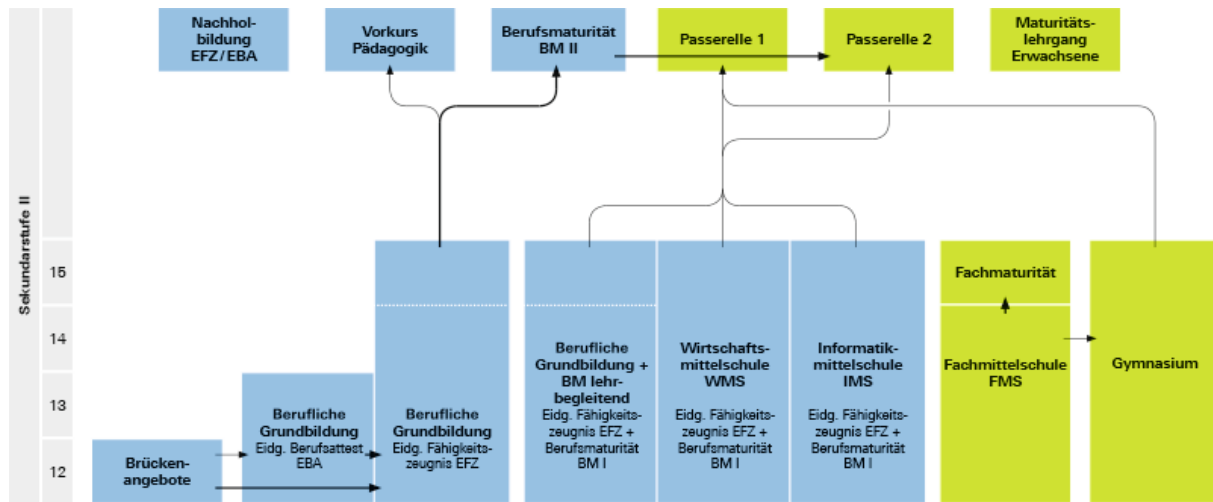
ናይ ቋንቋን ምዝርብን ጸገም ዘለዎም ቆልዑት: መሕወዩ ናይ ቋንቋ ትምህርቲ ይወሃቦም/ይቕረቡሎም። እዚ ስልጠና ንወልዲ ብነጻ ይወሃቦም።

ነዚ ዝምልከት ሓበሬታ: ወለዲ ካብ ሓለፍቲ ትምህርቲ ወይ ኣብ www.ag.ch/bildung > Sonderpädagogik & Förderangebote > Logopädie & Legasthenietherapie ይርከብ።

ሓፈሻዊ ቆላሕታ ኣብ ልዕሊ ካልኣይ ደረጃ ትምህርቲ

ካልኣይ ደረጃ ትምህርቲ፡ ሞያዊ ስልጠና፡ ጂምናዝየም (ቅድመ ዩኒቨርሲቲ)፡ ኪሊላዊ ዓቕሚ ማእከላይ ደረጃ ትምህርቲ፡ ናይ ስነ-ቁጠባን ስነ-ሓበሬታን ትምህርቲ የጠቓልል። እዚ ዝሰዕብ ስእላዊ ሓበሬታ፡ ሓፈሻዊ ቅርጺን ኣጅውማን ናይ ካንቶን ኣርጋው ካልኣይ ደረጃ ህዝባዊ ትምህርቲ ይገልጽ። እዚ ስእላዊ መግለጺ፡ ካብ ታሕቲ ንላዕሊ ይንበብ።

ግዚያዊ መሰጋገሪያ ፍታሕ ድሕሪ ህዝባዊ ትምህርት

መብዛሕትአም መንእሰያት ተመሃሮ ቆልዑት፡ ድሕሪ ቲ ግዚያዊ መሰረታዊ ናይ 11 ዓመት ናይ ትምህርት ግዜ ሞያዊ ስልጠና ይጅምሩ ወይ ከአ ናብ ቀጻሊ ትምህርት ይኸኑ። ከምዚአም ዝኣመሰሉ ቆልዑት ናብ ናይ ሞያ ዓለም ንኸሰጋገሩ ተወሳኺ ሓገዞት የድልዮም። ነዚ ዝምልከት ግዚያዊ ፍታሕ ኣሎ። እዚ ፍታሕዚ መሰጋገሪያ ናይ ካንቶን ትምህርት ንሞያዊ ስልጠና (KSB) ወይ ሓደ መተባብሩ (መሀቀኒ) ፍርቂ ዓመት ናይ ዘባዊ ናይ ስራሕመከፋፈሊ (RAV) ትካል እዩ።

ናይ ካንቶን መሰጋገሪያ ድልድል ትምህርት ንሞያዊ ስልጠና

ክመሃሩን ሞያዊ ንጥፊታቶም ብቐጻሊ ከማዕብሉ ዝደልዩ ቆልዑት ተመሃሮ፡ ናይ ካልኣይ ደረጃ ትምህርት ምስ ኣጠናቓቐ፡ ብምቕጻል ናብ ቀጻሊ ጽዑቕ ሞያዊ ስልጠና ክዳለዉ ዝደልዩ፡ ናብ ናይ ካንቶን ዝዙብ መሰጋገሪያ ድልድል ሓፈሻዊ ና ሞያ ስልጠና (KSB) ክኸኑ ይኸእሉ። እዚ ብሕጊ ንሓደ ዓመት ዝኸይድ ናይ ትምህርት ግዜ፡ ነብሲ ወከፍ ሓፈሻዊ ዓመተ ትምህርት ብዕምቑት ንምፍላጥን፡ ንሰብኣዊ ምዕባለን ጠመተን ዝኣመተ ሓደ ንጹር ሞያዊ ፍልጠት፡ ንቀጻሊ ናይ ሂወት ሞያዊ ጉዕዞ ንምጭባጥን፡ ኣብ ባህላዊን ማሕበረሰብኣዊን ምውህሃድ ዘተኮረ እዩ። ኣብዚ እቶም ተመሃሮ ሓደ ንጹር ንዕኡም ዝሰማማዕ ናይ ስልጠና ቦታ ንክረኽቡ ይሕግዝ።

መተባብሩ ድልድል መንፈቕ ትምህርት

እዚ ድልድል ተመሃሮ ንምትብባዕ ዝሃቀነ መንፈቕ ትምህርት፡ ንስራሕ ዘይብሎም መንእሰያት ተመሃሮ ሓደ ናይ ስልጠና ቦታ ወይ ኣብ ሞያዊ ዕብዮት ንክርእዩ ይሕግዝ። እዚ ብመጀመርታ ኣብ ሞያዊ ኢወቶም ተመክሮ ንክድልቡ፡ ኣብ ሓደስቲ ፍጻሜታት ከአ ብሓድሽ ተበግሶ ንክሰርሑን ክዓብዩን ይሕግዝ።

ሓደ ናይ መተባብሩ ድልድል መንፈቕ ትምህርት፡ ኣብ ስልጠና፡ ግብራዊ ስራሕን፡ ምጽሓፍ ደብዳቤ ምድላይ ስራሕን ምምልካትን ዝምልከት ስልጠና የጠቓልል። ዘባዊ መክፍፈሊ ስራሕን ሓበሬታን (RAV) እቲ ነቶም መንእሰያት ዝሰማማዕ ስራሕ ይሕብርን ይውዘዕን። ነዚ ናይ መተባብሩ ድልድል መንፈቕ ትምህርት መብዛሕትኡ ግዜ ወክልቲ ማሕበራትን ትካላትን የካይድዎ።

ምዝገባ

ነዚ ናይ ካንቶን መሰጋገሪያ ድልድል ትምህርትን ናይ መተባብሩ ድልድል መንፈቕ ትምህርትን ንክትኣቱ ብመንገዱ ሓደ ናይ ሂወት ጉዕዞ ማእከል ወይ „ሓባሪ መንገዱ ሞያዊ ሂወት“ እቲ ሞያ ክርከብ ይከኣል። መንእሰያት ተመሃሮ፡ ብዘይ ቅድመ ኩነት ናብ ህዝባዊ ትምህርት ኣመልኪቶም በዚ ናይ ሞያ ጉዕዞ ወይ „ሓባሪ መንገዱ ሞያዊ ሂወት“ ንዕኡም ዝሰማማዕ ናይ ትምህርት ሞያዊ ስልጠና ቀረባት ክሕበሩ ይከኣል።

Departement Bildung, Kultur und Sport
Abteilung Berufsbildung und Mittelschule
Anlaufstelle Wegweiser
Kasinostrasse 29, Postfach 2254, 5001 Aarau
www.ag.ch/wegweiser
E-Mail: wegweiser@ag.ch, Tel. 062 835 41 40

ሞያዊ ስልጠና (ካልኦይ ደረጃ ትምህርት)

መባእታዊ ሞያዊ ስልጠና/Berufliche Grundbildung/

እዚ መሰረታዊ/መባእታዊ ሞያዊ ስልጠና፡ ኣብ ስዊዘርላንድ፡ እቲ ዝለዓለ ግምት/ትርጉም ዝወሃቦታዊ ስልጠና ኢዩ። እዚ ንመንእሰያት ተመሃሮ፡ ናብ ሞያዊ ክእለትን፡ ናብ ናይ ስራሕ ዓለምን ንክእትዉ፡ ሓደ መሰረታዊ ዝኾነ ጭቡጥ ሞያ ንክሕዙ ይሕብሮም። ኣብ ጎድኒ ጎድኒዚ ተግባራዊ ስልጠና፡ ኣብ ሓደ ትካል፡ እቶም ተመሃሮ፡ ሓደ ወይ ክልተ መዓልቲ ኣብ ስሙን ናብ ናይ ሞያ ትምህርቲ ይኸዱ። እዚ ስልጠናዚ ከከም ዓነት ሞያኡ ካብ 2 ክሳብ 4 ዓመት ይወስድ/ይጸንሖ።

ሓደ ናይ 3 ዓመት ሞያዊ መባእታዊ ስልጠና፡ ንሓደ ነባሪ ተፈላጥነት ዘለዎ ናይ ተሳታፍነት ምስክር ወረቐት /eidgenössischen Fähigkeitszeugnis EFZ /ንምሓዝ/ምጭባጥ የኸእል።

ሓደ ናይ ክልተ ዓመት መባእታዊ ሞያዊ ስልጠና ከእ፡ ንሓደ ነባሪ ተፈላጥነት ዘለዎ ሞያዊ ርወ-የት/ዕግብት ዘረጋግጽ /eidgenössischem Berufsattest EBA/ ወረቐት ንምሓዝ ይመርኡ።

ምዝዛም/ ምውዳእ ናይዚ ሞያዊ ስልጠና፡ ጸኒሑ ንዝመጽእ ናይ ስራሕ ዕድል/ ዕዳጋ፡ ሓደ ኣገዳሲ ቅድመ-ኩነት/ ረጅሒን ቀጻልነት ስራሕ ዘውሕስን ኢዩ።

በዚ ብወግዒ ዝፍለጥ ምዝዛም ስልጠናዚ፡ ንዝለዓለ ስልጠና፡ ብመሰረትቲ ነባሪ ተፈላጥነት ዘለዎ ናይ ተሳታፍነት ምስክር ወረቐት፡ ናብ ላዕለዎይ ደረጃ ሞያዊ ስልጠና መንገዲ ይኸፍት።

ንዝያዳ ሓበሬታ፡ www.ag.ch/berufsbildung

ሞያዊ ማእከላዊ ደረጃ ትምህርት/ (Berufsmittelschule)

ብተፈጥሮ ተውህቦ ዘለዎም፡ ብንጥፈታቶም ፍረ-ጻጻ ጻዕርም ክርእዩ ዝደልዩ መንእሰያት፡ እሞ ሓደ ዓይነት ሞያዊ ስልጠና ዝዘዘሙ፡ ከም መመላእታ ሓደ ግዴታዊ ትምህርቲ ዝተኸታተሉ፡ ስልጠናኦም / Berufsmaturität /ብሞያዊ ብስለት/ብቕዓት መረጋገጺ ትምህርቲ ክዛዝሙ ይኽእሉ።

እዚ ናይ ሞያዊ ብቕዓት/ብስለት መረጋገጺ ዝኾነ ትምህርቲ ዝዘዘሙ፡ ሓደ ዕጽፊ ዝሚዛኑ ናይ ብስለት/ብቕዓት ክእለት ይቐስሙ።

እዚ ንተመሃሮ፡ ቦቲ ሓደ ወገን ናይ ዝተማህረ ሞያዊ ክእለት፡ ቦቲ ሓደ ወገን ከኣ፡ ምዝዛም ናይ ብስለት/ብቕዓት ሞያ፡ መእተዊ ወይ መሰጋገሪን ናብ ዝለዓለ ትምህርቲ ወይ ላዕለዋይ ክኢላዊ ዓውደ ትምህርቲ/ Fachhochschule/ ይኹኖም።

ተመሃሮ ካብ ወረዳ ትምህርትን ካብ ክልኣይ ደረጃ ትምህርትን ዝመጹ ብናይ ዝሓለፈ ናይ ትምህርቲ ዓመታት ገምጋም ነጥቢ ተራእዮ ናብ ናይ ማእከላዊ ደረጃ ሞያዊ ትምህርቲ ብዘይ ፈተና ይኣትዉ። ከምኡውን መእተዊ ፈተና ዝወሰዱ ናብ ናይ ማእከላዊ ደረጃ ሞያዊ ትምህርቲ ይኣትዉ።

ተወሳኺ ሓበሬታ ብዛዕባ መእተዊ ረቓሒታት ናብ ማእከላዊ ሞያዊ ትምህርቲ፡ www.ag.ch/mitelschulen

ሓበሬታ፡ ብዛዕባ ሞያዊ ስልጠና፡ ምኽርን ዝምልከት ካብ ናይ ሞያን- ናይ ትምህርታዊ ተመክሮን ጉዕዞ ሂወትን ቤት ምኽራ፡ ከምኡውን ካብ ማእከላት ናይ ሓበሬታ ትካላት ክርከብ ይከኣል።

ማእከላዊ ደረጃ ትምህርት (ካልኦዊ ደረጃ ትምህርት)

ማእከላዊ ደረጃ ትምህርት: ብቀጻሊ ዝሰጥ ትምህርት ኮይኑ፡ ምስተን 11 ግዴታዊ ናይ ትምህርት ዓመታት፡ ዝተሰጠ ኢዩ። እዚ ከከም ዓይነት ትምህርት፡ ብዝተፈላለዩ ናይ ብቕዓት/ብስለት ደረጃ፡ ናብ ዝለዓለ ክኢላዊ ትምህርት፡ ክኢላ ላዕለዊ ደረጃ ትምህርትን ናብ ዩኒቨርሲቲን ንክትሓልፍ የኽእል/ይሕገዝ።

ናይ ክኢላዊ ማእከላዊ ትምህርትን ናይ ክኢላዊ ብስለት/ብቕዓትን Fachmittelschule FMS und Fachmaturität FM

እዚ ናይ ክኢላ ማእከላዊ ትምህርት፡ ንብዙሕ ረጅሲታትን ቅድመ-ኩነትን ዝጠልብ ዓውደ ትምህርት ኮይኑ፡ ንፍሉጣት ሞያዊ ዓውደ ስልጠና የዳሉ/ይቕርብ።

ኣብ ካንቶን ኣርጋው፡ ከም ምምዕባል ዓቕሚ ሰብ፡ ኢደ-ጥበብ፡ ስነ-ጥዕናን፡ ስነ-ማሕበራዊን ህዝባዊ ርክባትን ዝምልከቱ 4 ዓይነት ዓውደ ስልጠናታት ይወሃቡ። እዞም ክኢላዊ ማእከላዊ ትምህርት/ዚኦም፡ ንሰለስተ ዓመት ዝወሃቡ ኮይኖም፡ ኣብ ምሉእ ስዊዘርላንድ፡ ተፈላጥነትን ተቐባልነትን ዘለዎ ናይ ክኢላ ምስክር ወረቐት ብምሓዝ ይዛዘሙ። እዚ፡ ኣብ መጨረሻታ፡ ናይ ብስለት/ብቕዓት ደረጃ ትምህርት ዛዚምካ፡ ናብ ናይ ልዑል ክኢላዊ ትምህርት ሞያ፡ መእተዊ ማዕጻ ይኸፍት።

ናይ ስነ- ቁጠባ ማእከላዊ ትምህርት Wirtschaftsmittelschule WMS

እዚ ናይ ስነ-ቁጠባ ትምህርት፡ ንናይ ንግዲ ዝምልከት ሞያ የዳሉ/ይቕርብ። ድሕሪ ሰለስተ ዓመት ትምህርታዊ ስልጠናን ምስኡ ዝትኣሳስር ናይ ሓደ ዓመት ናይ ተግባር ትምህርት ኣብ ሓደ ትካልን፡ እዚ ናይ ቁጠባ ትምህርታዊ ስልጠና፡ ሓደ ነባሪ ተፈላጥነት ዘለዎ ናይ ተግባር ትምህርት ተሳትፎን ምዝዛም ስልጠናን ዝገልጽ ምስክር ወረቐት/ Eidgenössisches Fähigkeitszeugnis EFZ Kaufmann/Kauffrau, kaufmännischen Berufsmaturität/ የውህብ። እዚ ናብ ግብራዊ ምምዕባል ንግዲ ሞያን፡ ብስለት/ብቕዓት ሞያን የረጋግጽ። እዚ ኩሉ ንጥፊታት ምዝዛም፡ ናብ ሓደ ዝለዓለ ክኢላዊ ሞያ ናይ ላዕለዊ ትምህርትን፡ ናብ ሓደ መሰጋገሪ ድልድል ዓውደ ትምህርትን፡ ንምብጻሕ የኽእል።

ናይ ስነ-ሓበሬታ ማእከላዊ ትምህርት /Informatikmittelschule IMS/

እዚ ናይ ስነ-ሓበሬታ ማእከላዊ ትምህርት፡ ንሓፈሻዊ ስልጠና፡ ስነ-ሓበሬታዊ ስልጠናን፡ ስነ-ንግዲ ስልጠናን ይጥርን። ድሕሪ ናይ ሰለስተ ዓመት ክልሰ-ሓሳባዊ ትምህርትን፡ ናይ ሓደ ዓመት ግብራዊ ትምህርት ኣብ ሓደ ተፈላጥነት ዘለዎ ትካልን፡ ሓደ ነባሪ ተፈላጥነት ዘለዎ ናይ ተሳታፊነት ምስክር ወረቐት ብስነ-ሓበሬታ/ Eidgenössisches Fähigkeitszeugnis EFZ Informatiker / Informatikerin/ የውህብ። እዚ ናብ ግብራዊ ዕብየት ኣፍልጦ ስነ-ንግዲ ዘረጋግጽ፡ ብስለት/ብቕዓት የምርሕ። እዚ ኩሉ ንጥፊታት ምዝዛም፡ ናብ ሓደ ዝለዓለ ክኢላዊ ሞያ ናይ ላዕለዊ ትምህርትን፡ ናብ ናይ ትምህርት መሰጋገሪ ድልድልን ንክትሓልፍ የኽእል።

መሕለፊ/መምዘኒ ነጥብታት ወይ ቅድመ-ኩነት ? (FMS/HMS/IMS)

ተመሃሮ ካብ ወረዳ ትምህርትን ካብ ካልኣይ ደረጃ ትምህርትን ዝመጹ ብናይ ዝሓለፈ ናይ ትምህርቲ ዓመታት ገምጋም ነጥቢ ተራእዮ ናብ ናይ ማእከላይ ሞያዊ ትምህርቲ ናይ ክኢላዊ ብስለት፣ ናይ ስነ-ጭጠባ ትምህርቲን ናብ ናይ ስነ-ሓበሬታ ማእከላይ ትምህርትን ብዘይ ፈተና ይኣትዉ። ከምኡውን መእተዊ ፈተና ዝወሰዱ ናብ ናይ ማእከላይ ሞያዊ ትምህርቲ ናይ ክኢላዊ ብስለት፣ ናይ ስነ-ጭጠባ ትምህርቲን ናብ ናይ ስነ-ሓበሬታ ማእከላይ ትምህርትን ይኣትዉ።

ተወሳኺ ሓበሬታ መእተዊ ረጅሒታት ናብ ክኢላዊ ብስለት ትምህርቲ፣ ናይ ስነ ጭጠባ ትምህርቲን ናይ ስነ ሓበሬታ ማእከላይ ትምህርትን፣ www.ag.ch/mitelschulen

Gymnasium ጂምናዚዩም(ቅድመ-ዩኒቨርሲቲ)

ብምኽንያት ገምጋም ማእከላይ ነጥቢ ናይ ዝሓለፉ ናይ ትምህርቲ ዓመታት ኣብ ናይ ወረዳ ትምህርቲ ናብ ጂምናዚዩም (ቅድመ-ዩኒቨርሲቲ) ብዘይ ፈተና ይሓልፉ። ተመሃሮ ብደረጃ ናይ ወረዳ ትምህርቲ ዝወድኡ ኣብታ ትቕጽል ዓመተ ትምህርቲ መእተዊ ፈተና ክገብሩ ተኸእሎታት ኣሎ።

Passerelle /መሰጋገሪ

እዚ መሰጋገሪ፡ ነቶም ንናይ ሞያዊ ብቕዓት/ብስለት መርመራ ብጽቡቕ ዝዛዘሙ፡ ናብ ናይ ስዊዘርላንድ ዩኒቨርሲታትን ላዕለዎይ ትምህርቲታትን ንክኣትዉ ከም መመላእታን፡ መረጋገጺ መርመራ ንምግባር መንገዲ ይኸፍትን፡ ናብ ዩኒቨርሲቲ ንክትእቱ ተኸእሎ ይህብ። እዚ ናይ መመላእታ መርመራ ምሕላፍ ግን፡ ልክዕ ከም ናይ ሞያዊ ብቕዓት/ብስለት መርመራ ምሕላፍ ወይ ምዝዛም ማለት ኣይኮነን፡ ስለዘይኮነ ከኣ ናብ ናይ ካልኣት ሃገራት ዩኒቨርሲታት ንክትእትዉ፡ ዘድሊ ሓፊሻዊ ቅድመ-ኩነት ዘማልእ ኣይኮነን።

ተወሳኺ ሓበሬታ ብዛዕባ መእተዊ ረጅሒታት ናብ ጂምናዚዩም፣ www.ag.ch/mitelschulen

ናይ ሞያዊ ብቕዓት/ብስለት „Maturität“ መምዘኒ ቢት ትምህርቲ ንዓባይቲ፡ ኣብ ካንቶን ኣርጋው

እዚ ናይ ሞያዊ ብቕዓት/ብስለት „Maturität“ መምዘኒ ዓመተ-ትምህርቲ፡ ኣብ ናይ ካንቶን ኣርጋው ናይ ብቕዓት መምዘኒ ትምህርቲ ንዓባይቲ፡ ንሞያ ምሓዝ ዝመርኽ ናይ ስልጠና መንገዲ ኮይኑ፡ ንኣዲ ነባሪ ተፈላጥነት ዘለዎ ብስለት ላዕለዎይ ደረጃ ትምህርቲ ዘምርኽን ንሰለስተ ዓመትን ፈረቓን ዝጸንሕ'ዩ። ናብዚ ንምእታው ዘድሊ ረጅሒታት/ቅድመ-ኩነት፣ ሞያዊ ትምህርቲ ምዝዛም፡ ወይ ንሰለስተ ዓመት ዝኸይድ-ሞያዊ ስራሕ ዩድሊ። እቲ ዝተሓተ መእተዊ ዕድመ ናይ ትምህርታዊ ስልጠና 20 ዓመት ኢዩ። እቲ ትምህርቲ ብሞያዊ ተግባር ስራሕ ዝተሰነዩ ኮይኑ፡ ኣብ ስሙን ክልተ መዓልቲ ክልሱ-ሓሳባዊ ትምህርቲ ይወሃብ።

Weitere Informationen: www.ame.ch

ወሃብቲ ኣገልግሎት ምኽሪ ትምህርቲ

ኣገልግሎት ትምህርታዊ ስነ-ልቦናዊ ምኽሪ

እዚ ኣቕርቦት/ሓገዝ ናይ ትምህርት ምኽሪ ስነ-ልቦና፡ ንቆልዑት መንእሰያት ተመሃሮን፡ ካብ መዋኦ ሕጻናት ክሳብ መወዳእታ ላዕለዋይ ደረጃ ትምህርቲ ዘለዉን፡ ናቶም ተጻዋዕቲ መዕቢያ ዝኾኑ ሰባትን ዝቐንዎ ኢዮ።

ኣብዚ ኣገልግሎት ምኽሪ ትምህርታዊ ስነ-ልቦና ዝኾነ ትካል ንክትምዝገብ ድለ፡ ቀንዲ እዞም ዝሰዕቡ ምኽንያታት ክኾኑ ይኽእሉ።

- ሓዲ ተመሃራይ፡ ኣብ ቤት ትምህርቲ ልዕሊ ዓቕሙ ክሰርሕ እንተተገዲዱ
- ሓዲ ተመሃራይ፡ ስርሑ ወይ ንጥፊታቱ ናይ ምፍጻም/ምስርሕ ጸገም ምስዝህልዎ
- ሓዲ ተመሃራይ፡ ኣብ ቤት ትምህርቲ ሓዲ ርኡይ ጸገም ወይ ዝርብሽ ባህርያት ምስዝህልዎ
- ናይ ኣካል-ጉድለት/ስንክልና ዘለዎም ተመሃሮ ንፍሉይ ትምህርታዊ ሜላ ምጅማር እንተጋጠሙ ወይ ምስዝድለ
- ኣብ መንጎ ወኡዲ፡ መምህራን፡ ተመሃራይ ግጭት ወይ ዘይምርድዳእ እንተጋጠሙ
- ወለዲ ብዛዕባ ዕብዮት/ምዕባላ ሂወት ውሉዶም ሕቶ ምስዝህልዎም (ንኣብነት፡ ፍርሒ፡ ተጓዳኢ/ዓመጽ፡ ኣድህቦ ወይ ኣቕልቦ ዘይገብር ምስዝኾነውን)
- ሓዲ ተመሃራይ ሰላም ዝኸልእ ሓይሊ ዘለዎ ባህርያት ምስ ዘዘውትር

እዚ ኣገልግሎት ምኽሪ ስነ-ልቦና ቤት ትምህርቲ፡ ንኡሎም ምኽሪ ዝደልዩ ብነጻ ብዘይ ክፍሊት ኢዮ ዝወሃብ።

ሕቶታት ወይ ጸገማት ምስዝህልዎኩም፡ ዝምልከቶም ወለዲ ወይ ነቲ ተመሃራይ ከም መዕቢይቲ ሓላፍነት ዝወሰዱ ሰባት፡ ከምኡውን ልዕሊ 14 ዓመት ዝዕድሙኦም ቆልዑት ተመሃሮ ባዕሎም፡ ብቴለፎን ወይ ብመሓበሪ ቅጥዒ ብምምላእ፡ ብቐጥታ ኣብዚ ወሃቢ ኣገልግሎት ምኽሪ ስነ-ልቦና ቤት ትምህርቲ፡ ክመልከቱ ይከኣል።

መምህራን ወይ ሳልሳይ ኣካል ናይ ተመሃራይ ዝኾኑ ሰባት ግን፡ ካብ ወለዲ ተመሃራይ ናይ ውዕል ስምምዕ/ ትቓውሞ ወለዲ ከምዘየሉ ዘረጋግጽ/ ወረቓቕ ሓዞም ጥራይ ክመልከቱ ይከኣል።

ንዝያዳ ሓበሬታ፡ www.ag.ch/schulpsychologie
E-Mail: sp.volksschule@ag.ch

Regionalstellen des Schulpsychologischen Dienstes:
Aarau: E-Mail: spd.aarau@ag.ch, Tel. 062 835 40 00
Bad Zurzach: E-Mail: spd.zurzach@ag.ch, Tel. 062 835 41 00
Baden: E-Mail: spd.baden@ag.ch, Tel. 062 835 40 20
Rheinfelden: E-Mail: spd.rheinfelden@ag.ch, Tel. 062 835 40 40
Wohlen: E-Mail: spd.wohlen@ag.ch, Tel. 062 835 40 60
Zofingen: E-Mail: spd.zofingen@ag.ch, Tel. 062 835 40 90

አገልግሎት ምክሪ ስነ-ልቦና፡ ንቆልዑትን ትሕቲ-ዕድመ መንእሰያትን

እዚ ናይ ቆልዑትን ትሕቲ-ዕድመ መንእሰያትን ምክሪ ስነ-ልቦና፡ ኣብ ትሕቲ ሓኪም ይሰርሕ።

እዚ አገልግሎትዚ፡ ንናይ ኣእምሮ ሕማም ዘለዎም ቆልዑ፡ ኣብ ናይ ቅድመ-ትምህርቲ፡ ኣብ ናይ ትምህርቲ፡ ከምኡውን ኣብ ናይ ድሕረ-ትምህርቲ ዕድሜኦም፡ ንዘለዎም ስነ-ኣእምሮእዊ ሕማም ይምርምር፡ ይፍውስን፡ ምክሪን ማምርሒን ይህብ። ኣብዚ ክፍሊዚ አገልግሎት ንምርካብ ምምዝጋብ፡ ብመንገዲ ወለዲ፡ ወይ ቆልዑት ባዕሎም፡ ወይውን ብመንገዲ ናይ ቆልዑትን ዓቕሚ-ኣዳም ዝበጽሑን ተጣብቓቲ/ተኸላከልቲ መሰላት ሰብ-ሰልጣን ክግበር ይከኣል። ካልኣት ናይዚ ሞያ ክኢላታት ወይ ዝምልከቶም፡ ናብዚ ክፍሊ ንከመዝግቡ፡ ናይ ወለዲ ፍቓድ ወይ ምስማዕ የድልዮም።

ዞባዊ መመርመሪ ማእከላት ናይዚ ጉዳይ ዝምልከት ኣብ ኣራው፡ ባደን፡ ራይንፊልደንን ኣብ ያለንን ይርከቡ።

መወከሲ/መመዝገቢ፡ ሰኑይ ክሳብ ዓርቢ፡

ሰዓት 8:00 – 12:00 ንጉሆ ን፡ 13:30 -17:30 ድሕሪ ቀትሪ፡ ሓደጋ/ህጹጽ፡ 2 ሰዓታትን 365 መዓልቲ

Kinder- und Jugendpsychiatrischer Dienst
Zentrales Ambulatorium für Kinder und Jugendliche ZAKJ
Postfach 432, 5201 Brugg
www.pdag.ch
E-Mail: kipd.zakj@pdag.ch, Tel. 056 462 21 20

ask! – ኣገልግሎት ምኽሪ ንስልጠናን ሞያዊ ክእለትን ኣብ ካንቶን ኣርጋው

እዚ ናይ ኣርጋው ናይ ምኽሪ ኣገልግሎት: **Beratungsdienste Aargau (BDAG)**: ንሰባት ብ ሞያዊ ስልጥናን፡ ኣብ ሰንኣዊ ዕብዮቶምን፡ ይሕግዝ፡ የተባብዕን ይመርሕን። እዚ ናይ ምኽሪ ምሃብ ንጥፈታት፡ ንኣብ ካንቶን ኣርጋው ዝከተሩ፡ ወይ ናይ ስልጠና ቦትኣም ኣብ ካንቶን ኣርጋው ንዝኾኑ ሰባት ብነጻ ይህብ።

ብዛዕባ ኣመራርጻ ሞያ፡ ምምራጽ ዓይነት ትምህርቲ፡ ምምራጽ መሰረታዊ ሞያዊ ስልጠና፡ ብዛዕባ ቀጻሊ ዝለዓለ ሞያዊ ስልጠና፡ ናይ ስራሕ ናብራ፡ ምድላይ ስራሕ ዝኣመሰሉ ኣርእስቲታት ዝምልከት ሓበሬታ፡ ብዝርዝር፡ ኣብ ሽዱሽትኣን ናይ ሓበሬታ ማእከላት ወይ ኣብ ኢንተርኔት ኣብ መስመር/Online/ ይርከብ።

ኣብ ጎድኒ ጎድኒ እዚ ብውልቕ ንነበሲ ወከፍ ሰብ ዝወሃብ ሓበሬታ፡ ማእለያ ዘይብሎም መዓልቲ ሃበሬታ ንወለዲ ይኹን ንተመሃሮ መንእሰያት ኣለው። ዘይቋንቋኦም ዝዛረቡ ወለዲ ከኣ፡ መዓልቲ ሓበሬታታት ብዝተፈላለዩ ቋንቋታት ይወሃቡ።

ሓበሬታ ብዛዕባ ኩሎም ኣገልግሎታት ዝምልከት፡ www.bdag.ch

መወከሲ ሓበሬታ ማእከላት፡

- Aarau: E-Mail: blb@bdag.ch, Tel. 062 832 64 10
- Baden: E-Mail: baden@bdag.ch, Tel. 062 832 65 10
- Bad Zurzach: E-Mail: zurzach@bdag.ch, Tel. 062 832 65 60
- Rheinfelden: E-Mail: rheinfelden@bdag.ch, Tel. 062 832 65 50
- Wohlen: E-Mail: wohlen@bdag.ch, Tel. 062 832 65 70
- Zofingen: E-Mail: zofingen@bdag.ch, Tel. 062 832 64 80

(Fachstelle Team 1155) ማእከል ጉጅለ ክኢላታት፡

እዚ ጉጅለ ክኢላታት፡ ንንእሽቱ ሰባት፡ ንኣብ ሞያዊ ትምህርቲ ጸገም ዘለዎም፡ ካብ መጀመርታ ኣትሒዙ፡ ኣብ ግዜ ስልጠና፡ ክሳብ መወዳእታ ናይ ስልጠና ግዜ ይሕግዝ/ይድግ። እዚ ኣቕርቦት ብነጻ ኮይኑ፡ ብሕድሕድ ምትእምማን ዝግበር ኢዩ።

ሓበሬታ ንኣቕርቦት፡ www.1155.ch
ኢ-መይል፡ 1155@ag.ch, ቁጥሩ፡ 0800 1155 00 (ብዘይ ክፍሊት ትድውል)

**Departement
Bildung, Kultur und Sport**

Abteilung Volksschule
Bachstrasse 15
5001 Aarau

Juni 2016